

SAĞLIKLI HASTANE ORTAMI VE YAŞLI BİREYİN HASTA ÜNİTESİ

Hastane Ortamı;

- Birey için yabancı
- Ev ortamından farklı
- Yakınlarından uzak
- Stresörlerle dolu bir ortamdır.

Güvenli Ortam;

- Fiziksel ve kimyasal tehditlerden uzak,
- Mikroorganizmalardan arındırılmış,
- Radyasyon olmayan,
- Psikolojik tehlikelerden ve yararlanmalardan uzak
- Rahatlatıcı,
- Hoşa gitmeyen koku, ses, görüntü, temas vb. duygulardan arınmış olmalıdır.

Hasta için güvenli ortamın sürdürülmesinde temel ilke hastalara zarar vermemek ve uygun tedavinin yapılarak kendi yaşam ortamına mümkün olan en kısa sürede dönmesini sağlamaktır.

Yaşlı Bireylerde Güvenli Ortamın Oluşmasını Etkileyen Faktörler

Fiziksel Faktörler;

- İlerleyen yaş
- Fiziksel yeterlik/yetersizlik
- Duyu organları ile ilgili değişiklikler
- Sağlık durumundaki genel değişiklikler
- Enfeksiyonlara duyarlılık vb.

Psikolojik Faktörler;

- Yabancı ortam
- Entellektüel durum
- Asosyal ortam
- Stres düzeyi
- Endişeli olma
- Güvensizlik
- Kişilik yapısı vb.

Sosyo-Kültürel Faktörler;

- Güven kavramı
- Enfeksiyon hastalıklarının yaygınlığı
- Kaza riski vb.

Çevresel Faktörler;

- Evin/hasta odasının durumu/güvenlik standardı,
- İşyerindeki tehlikeler
- Kaza riski
- Çevre sanitasyonu
- Radyasyona maruziyet
- İklim değişiklikleri/olayları vb.

Politik ve Ekonomik Faktörler;

- Güvenlikle ilgili yasaların durumu
- Çevre kirliliği
- Kimyasal ve nükleer savaş vb. konulardaki politik bilinç vb.

Hasta Odasının Nitelikleri

- Havalandırılmış
  - Hava akım hızının fazla olmaması
- Temiz
  - Uygun solüsyonlarla, gereken sıklıkta temizlenmiş
- Aydınlatılmış
  - Doğal aydınlatma (güneş)
  - Yapay aydınlatma (elektrikli aydınlatma)
- Isı-nem ayarı yapılmış
  - Tercihen 18-22 °C arasında olması
  - %30-60 nem oranında olması
- Gürültüsüz
  - Uluslar arası gürültü sınırı gündüz 45 desibel, gece 30 desibel olarak belirlenmiştir.
  - 120 desibelin üzerindeki sesler ağrı ve işitme kusurlarına neden olur

Hasta Ünitesinde Bulunması Gerekli Malzemeler

- Yatak (Karyola ve şilte)
- Etejer
- Yemek masası
- Sandalye
- Aydınlatma
- Çağırma zili
- Oksijen sistemi
- Bakım için gerekli diğer malzemeler

Hasta Odasının Kontrolünde Yaşlı Bakım Elemanı/Teknikerinin Görevleri

- Havalandırmanın sağlanması
- Uygun aydınlatmanın sağlanması
- Odanın ve eşyaların temiz tutulması
- Hasta atıklarının uygun koşullarda uzaklaştırılması
- Kazaların önlenmesi (düşme, yangın vb)

Güvenli Ortamın Sağlanması İçin Alınması Gereken Önlemler

- Yaşlının fiziksel değişikliklerine göre oluşabilecek riskler belirlenmelidir.
- Kullanacağı malzemeler kolay erişebileceği, görebileceği bir yere bırakılmalıdır.
- Yer döşemeleri için kaydırmaz malzeme kullanılmalıdır.
- Mobilyalar geçişi engellemeyecek şekilde dizayn edilmelidir.
- İlaçlar sağlık personeli tarafından verilmeli, etki ve yan etkileri gözlenerek kayıt altına alınmalıdır.
- Mümkünse hastalar tek kişilik odalarda kalmalıdır
- Mahremiyete özen gösterilmelidir.
- Duvar, zemin gibi yerlerin kaplamalarında gürültüyü yansıtmayan malzemelerden tercih edilmelidir.
- Gürültü yapan tıbbi malzemelerin düzenli bakımları yaptırılmalı ve mümkün olan en alt ses seviyesinde çalıştırılmalıdır (monitör alarmı gibi).
- Televizyon, telefon gibi cihazların sesi en düşük seviyede olmalıdır.
- Hastaneye yeni gelen bireylere hastane ortamı tanıtılmalıdır.
- Döşemelerin rengi psikolojik olarak rahatlatan ferah renklerden seçilmelidir.
- Odalar güneş ışığından maksimum faydalanacak şekilde dizayn edilmelidir.
- Isı-nem ayarı iyi yapılmalı, sık sık havalandırılmalı, aydınlatması yeterli olmalıdır.
- Her odada lavabo ve tuvalet olmalı, yoksa da rahat ulaşılabilir uzaklıkta olmalıdır.

- Her hasta için düşme riski tanımlanmalıdır.
- Düşmeyi önleyecek planlama yapılmalı ve gerekli önlemler alınarak uygulanmalıdır.
  - Yatak kenarlarının kaldırılması
  - Yatak frenlerinin kapatılması
  - Yalnız mobilizasyonun önlenmesi
  - Fazla eşyaların ortamdaki uzaklaştırılması
  - Zeminin kaymaz malzeme ile döşenmesi
  - Sık kullanılan eşyaların kolay ulaşılabilecek yerde bulundurulması
  - Islak zeminlerde güvenliğin sağlanması vb.
- Yangını önlemek için elektrikli cihazların, oksijen bağlantılarının bakımı düzenli yaptırılmalıdır.
- Sıcak-soğuk uygulama yaparken dikkat edilmelidir.
- İlaç hatalarının önlenmesi için doğru ilaç uygulama ve etki-yan etki izleme ilkelerine dikkat edilmelidir.
- Enfeksiyonları önlemek için asepsi-antisepsi ilkelerine uyulmalı, sık sık eller yıkanmalıdır.